

Uppskotið frá Fiskimannafelagnum um meiri demokratísing av nevndarvalinum í Sjóvinnubankanum felt

Nevndin í Sjóvinnubankanum mælti frá at samtykkja uppskotið. Bert teir stóru partaeigararnir, Fiskasølan og Tryggingarsambandið eru umboðaðir í nevnd bankans

Uppskotið frá Føroya Fiskimannafelag um at broyta ávísar greinir í viðtøkum Sjóvinnubankans viðvíkjandi vali av nevnd varð felt við stórum meiriluta á aðalfundi bankans seinasta mikudag, 43.800 atkvøður vóru fyri uppskotinum og 4.628.900 imóti. 9600 atkvøður vóru blankar. Óli Jacobsen fanst at, at partaeigarar bankans ikki høvdu fingið høvi til at seta seg inn í uppskotið. Hann visti á, at bankin gott kundi havt sent partaeigararum uppskotið einar 14 dagar áðrenn aðalfundin. Fiskimannafelagið hevði skotið upp at broyta § 13, stk. 1 í viðtøkum bankans soleiðis:

Nevndin er skipað av seks limum, sum verða valdir á tí árliga aðalfundinum, soleiðis at annaðhvørt ár fara trýggir nevndarlimir frá. Afturval er loyvt. Verður starv í nevndini leyst, verður nýggjur limur valdur fyri tað tíð, sum hin frá-farni átti eftir.

Aðalfundurinn velur hvørt ár trýggjar tiltaksmenn. Uppskoyti til grein 9: Aftaná 2. punktum verður sett:

Tó skal nevndarval altíð fara fram skrivliga. Við nevndarval er loyvt at skriva eitt navn uppá atkvøðuseðilin.

Í viðmerkingunum til uppskotið sigur Fiskimannafelagið:

Orsøkin til at skotið er uppá 6 nevndarlimir er, at í Sjóvinnubankanum eru 3 javnstórir partaeigarabólkar. Og tá vit halda, at hesir eiga at vera javnt umboðaðir í nevndini, má 6 nevndarlimir roknast fyri at vera mest hóskandi talið. Og útfrá sama sjónarmiði má val av 3 tiltaksmönnum roknast fyri at vera sera hóskandi, og vit rokna við, at leiðsla bankans er av somu áskoðan.

Hesar broytingar eru skotnar upp fyri at tryggja, at allir partaeigarar skulu fáa møguleika til at ávirka valið av nevnd. Við teim atkvøðureglum, sum higartil hava verið nýttar, kann helvtin av partapeninginum seta alla nevndina. Hetta halda vit vera skeiðt og ódemokratiskt, og tað má roknast fyri at vera sera rimiligt, um skipað verður

so fyri, at allir partaeigarar hava møguleika fyri at ávirka valið av nevnd í mun til teirra part av partapeninginum.

Í Sjóvinnubankanum eru jú 1300 partaeigarar, og kann hann tí við einum vissum rætti kalla seg »okkara banki«. Men av hesum partaeigarum kunnu tveir teoretiskt seta alla nevndina, hóast teir bert eiga 2/3 av partapeninginum, meðan teir 1298, sum hóast alt eiga 1/3 av partapeninginum, í veruleikanum ongan møguleika hava fyri at ávirka eitt nevndarval.

Mæltu frá at samtykkja uppskotið

Formaðurin í nevnd Sjóvinnubankans, Birgir Danielsen, fiskasølustjóri, segði, at nevndin hevði viðgjørt uppskotið gjølla og mælti frá at samtykkja uppskotið frá Fiskimannafelagnum. Juridiski ráðgevari bankans, Leif Waagstein, landsrættarsakforari, greiddi frá, at sambært partafelagslógina skuldu 9/10 av partaeigararum atkvøða fyri broytingini fyri at henda kundi setast í verk.

Óli Jacobsen visti á, at í norsku bankalógini er sett mark fyri við hvussu nógvum atkvøðum ein einstakur partaeigari kann atkvøða. Í viðtøkunum hjá norsku bankunum Kredittkassen stendur m.a., at ongin partaeigari kann atkvøða við meira enn 1/2% av samlaða partapeninginum ella við meira enn 1/5 av tí partapeningi, sum er umboðaður á aðalfundinum. Um henda reglan hevði verið galdandi fyri Sjóvinnubankan, so hevði ongin partaeigari kunna greitt atkvøða við meira enn 32.000 kr., meðan teir stóru partaeigararnir í Sjóvinnubankanum, ávikavist Tryggingarsambandið og Fiskasølan, her atkvøða við 2.140.000 kr. hvør.

Danski Handlsbankin, ið umboðar Sjóvinnubankan í Danmark, hevur tað reglu í viðtøkum sínum, at eingin partaeigari kann atkvøða við meira enn 1 0/00 av samlaða partapeninginum. Hetta vildi svara til 6.400 kr.

Men sum dømini um norsku og dansku bankarnar siga, so er tað als ongin sjálvfylgja, at nakrar fáir stórir partaeigarar skulu nýta allan sín partapening til at atkvøða við. So ein kann eisini siga, at tað er ongin sjálvfylgja í eini fyrirteku sum Sjóvinnubankanum. Tí tað var als ikki út frá einum kapitalistiskum sjónarmiði at Sjóvinnubankin var stovnaður í síni tíð. Hann var stovnaður fyri at hjálpa sjóvinnuni, og tað var ikki smávægis lagt rygg til at fáa bankan settan á stovn. Úti um landið vóru 200.000 kr. teknaðar í partapeningi, og tað má sigast at vera ein risaupphædd, tá hugsað verður um, hvussu ringar tíðirnar vóru. Tað má sigast, at øll hesi hava betri uppiborið enn at innsatur teirra skal mátast eftir, hvussu nógv hesi settu í bankan í síni tíð. Í hesum sambandi kundi verið vert at mint á seguna í nýggja testamenti, har Jesus hugdi eftir, hvussu nógv-an pening tey ymsu lögdu í kistilin. Og har var tað einkjan, sum lat sitt seinasta fimroyra, ið roknað varð fyri at geva meira enn øll tey ríku, sum livdu av yvirflóð. Hetta er eitt sjónarmið, sum eisini kann gera seg galdandi her í hesum føri, segði Óli Jacobsen.

Tá úrslitið av atkvøðugreiðsluni lá greitt, segði Óli Jacobsen seg ikki nýfast at fara oman í Sjóvinnubankan einaferð um árið at metta sitt »kontaktbehov«.

HORNIÐ

Skansahúsini

Fyri einum 12–14 árum síðani vórðu gomlu skansahúsini niðurtikin við tí fyri eyga at byggja tey upp aftur í sama stíli sum fyri 150 árum síðani. Leingi stóðu skansatoftirnar uttan at vera rørdar, men fyri nøkrum árum síðani tóku myndugleikarnir seg saman um at fáa skansahúsini uppsett. Talan hevur verið um at nýta hesi til ungdomshús o.s.fr. Hetta er ikki vorðið til meira enn tos, og enn standa skansahúsini tóm.

trý á gøtuni

Andrias Debess, nevndarlimur:

Tá allir lonarstættir fáa líka nógv í pristalsviðgerð, so man nýggja dýrtidarskipanin fara at hilmast.

Andrias Poulsen, handverkarafelagsformaður:

Fyri tað fyrsta er at siga, at landsstýri í hesum spurningi hevur gingið fakfeløgum um imóti. Eg eri av teirri áskoðan at pristalsviðbótin skuldi verið gøldin fyri hvørt stig, sum pristalið fer upp.

Hvat heldur tú um nýggja dýrtidarskipanina av lønum?

Leivur Hansen, blaðmaður:

Eftir nýggja dýrtidarskipanini skulu 3 stig til at útloysa eina dýrtidarskipan. Tá pristalið er sett til 100 meini eg, at dýrtidarskipanin skuldi verið útgøldin fyri hvørt stig, sum pristalið fer upp og ikki fyri 3 stig soleiðis, sum nýggja skipanin fyrisetur.